

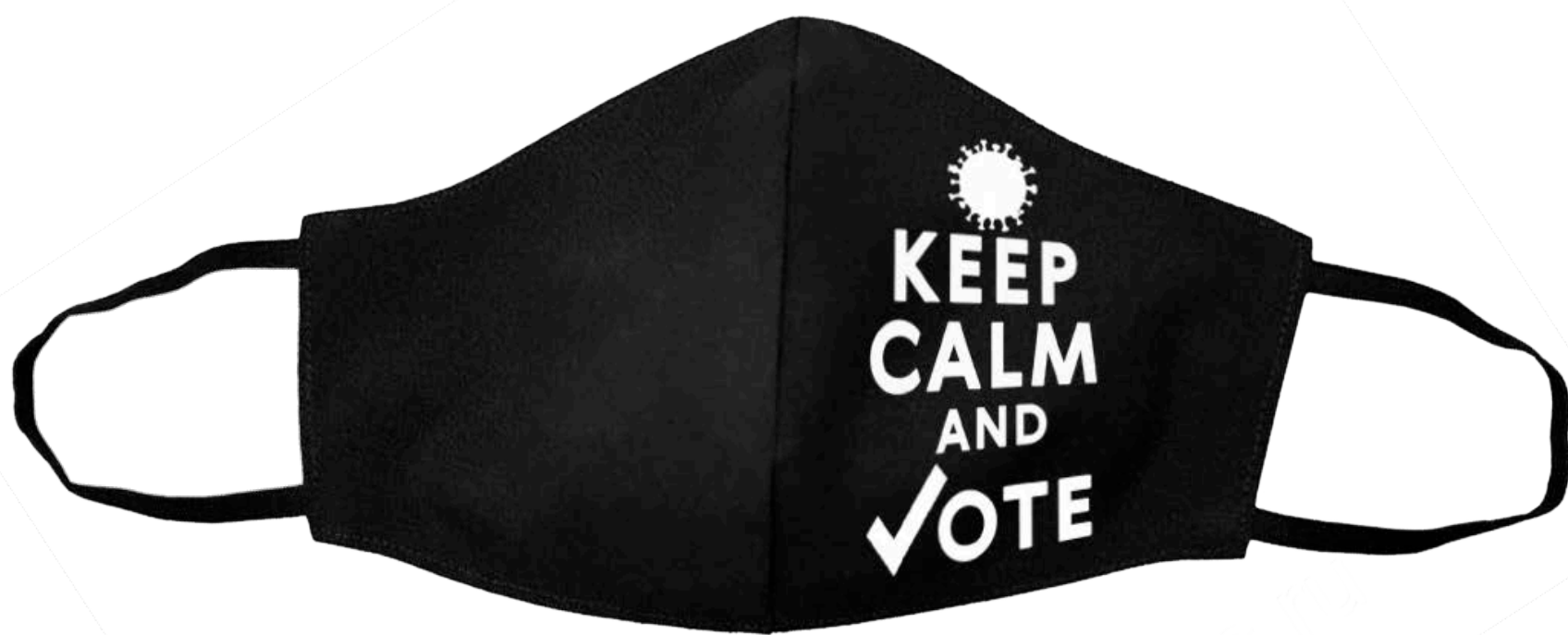
ІЗБІР

№9-10
(126-127)
вересень-жовтень 2020

КОМ

СПЕЦВИПУСК

ВІДСУТНІСТЬ КОНТРОЛЮ ЗА МАЙНОМ ТА ЗЕМЛЕЮ ПЕРЕШКОДЖАЄ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ ТА СТВОРЮЄ ПРОСТІР ДЛЯ КОРУПЦІЇ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Нові територіальні громади в Україні постануть перед викликом впорядкування нерухомого майна та земельних ділянок та контролю за цими процесами. В іншому випадку громада втрачатиме значні кошти на орендній платі, земельному податку та інших зборах і створить сприятливе поле для корупції. На прикладі окремих громад Одеської та Харківської областей громадські активісти та правники показали такі загрози під час пресконференції «Чого очікувати новим територіальним громадам у земельній та майновій сферах?», яка відбулась 22 вересня в Одесі.

Як зазначила **Юлія Лісова**, адвокатка, правова радниця Громадського центру правосуддя, через відсутність контролю використання нерухомого майна та земельних ділянок громада втрачає значні грошові ресурси. Наприклад, за результатами початкової інвентаризації використання нерухомого майна та земельних ділянок, яка проведена у 2020 році Громадським центром правосуддя та Приморською сільською радою Татарбунарського району Одеської області, виявлено значне недоотри-

мання коштів до місцевого бюджету щодо орендних платежів, земельного податку та інших зборів.

Зокрема, було виявлено 27 земельних ділянок площею більше 25 га, за які тривалий час не сплачувалися належні платежі. Стосовно 18 земельних ділянок відсутня на рівні сільської ради актуальна інформація щодо власника, по 5 земельним ділянкам – щодо точної площі. За попередніми підрахунками близько 4,7 млн грн недоотримала громада лише за 2019 рік. Якщо

брати бюджет ради за 2019 рік, то це 81% річного бюджету громади за власними надходженнями.

Також правова радниця Громадського центру правосуддя вказала, що органи місцевого самоврядування не мають належної спроможності та ресурсів, щоб здійснювати інвентаризацію нерухомості, займатись відумерлою спадщиною та проводити роз'яснювальні заходи в громаді. Так, за результатами аналізу інформації з погосподарської книги та наявної інформації

в Струмківській сільській раді Татарбунарського району лише на одній вулиці в селі Струмок з 64 будинків право власності оформлене лише у п'яти. Відсутність належного оформлення (реєстрації) нерухомого майна в сільській місцевості перешкоджає реалізації права власності людей та розвитку самої громади.

Досвідом діяльності активістів Харківської області щодо виявлення та протидії самовільному використанню земельних ділянок поділилась **Руслана Білан-**

чук, юристка Чугуївської правозахисної групи. Зокрема, чугуївськими активістами було виявлено 20 фактів самовільного використання земельних ділянок у різних громадах Харківської області. На території Семенівської сільської ради було виявлено дві земельні ділянки, які самовільно використовувались, сума збитків склала майже 240 тис. грн. Також було виявлено самовільне використання земельної ділянки загальною площею 67,34 га на території Старосалтівської селищної ради, в результаті чого

СКІЛЬКИ ГРОШЕЙ ВТРАЧАЄ ГРОМАДА НА ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНКАХ?

Приморська сільська рада Одеської області

* гроші в млн. грн

4,665 * недоотримано в рік

АБО 81% річного бюджету 2019 за власними надходженнями

7,435 * загальний дохід

5,735 * власні надходження

1,7 * субвенція з районного бюджету на утримання дитячого садка

інформація про земельні ділянки та недоотримані кошти до бюджету громади неповна та оціночна

щонайменше **27** земельних ділянок | більше **25** гектарів землі

ТОП - 10 об'єктів по сумам втрат

Дослідження проведено в 2020 році за сприяння Приморської сільської ради Одеської області

- по 5 земельним ділянкам немає даних щодо площі
- по 18 земельним ділянкам немає актуальної інформації щодо власника
- по всім 27 земельним ділянкам відсутня плата протягом багатьох років

СКІЛЬКИ БУДИНКІВ В СІЛЬСЬКИХ ГРОМАДАХ НЕ МАЮТЬ ОФОРМЛЕНОГО ПРАВА ВЛАСНОСТІ?

Струмківська сільська рада Одеської області

* в середньому по громаді

40% * будинків не оформлені

92% по одній вулиці

- ТОП - 5 помилок людей:
 - правичини оформлюють простими розписками
 - пропускають строк вступу у спадщину
 - користуються майном без оформлення будь-яких документів протягом декількох поколінь
 - при оформленні не зважають на допущені помилки у документах і не намагаються їх виправити
 - починають будівництво до отримання необхідних дозвільних документів
 - відсутній Генеральний план розвитку

Для аналізу були використані погосподарські книги та наявна інформація в сільській раді лише по одній найбільш проблемній вулиці Першотравневій

щонайменше **128** земельних ділянок | приблизно **32** гектари землі

значною перепоною для людей являється висока вартість оформлення та складність доступу до відповідних органів

Відсутність належного оформлення (реєстрації) нерухомого майна в сільській місцевості перешкоджає реалізації права власності людей та розвитку самої громади. Органи місцевого самоврядування не мають належної спроможності та ресурсів, щоб здійснювати інвентаризацію нерухомості, займатись відумерлою спадщиною та проводити роз'яснювальні заходи в громаді.

правопорушників було притягнуто до адміністративної відповідальності та покладено на них зобов'язання відшкодувати шкоду у розмірі більше 97 тис. грн.

Загалом за фактами виявлених правопорушень чугувськими юристами було ініційовано порушення 5 кримінальних проваджень за фактами незаконного використання земель з підрахованими збитками у більше ніж пів мільйона гривень.

Також юристка Чугувської правозахисної групи презентувала основні рекомендації в сфері виявлення та протидії корупційним схемам у сфері земельних відносин. Основними напрямками розвитку в цій сфері може бути:

- реформування процедури безоплатної приватизації земельних ділянок громадянами;

- впровадження ринкової бази оцінки земельних ділянок при справлянні земельного податку та передачі в оренду державних та комунальних земель;

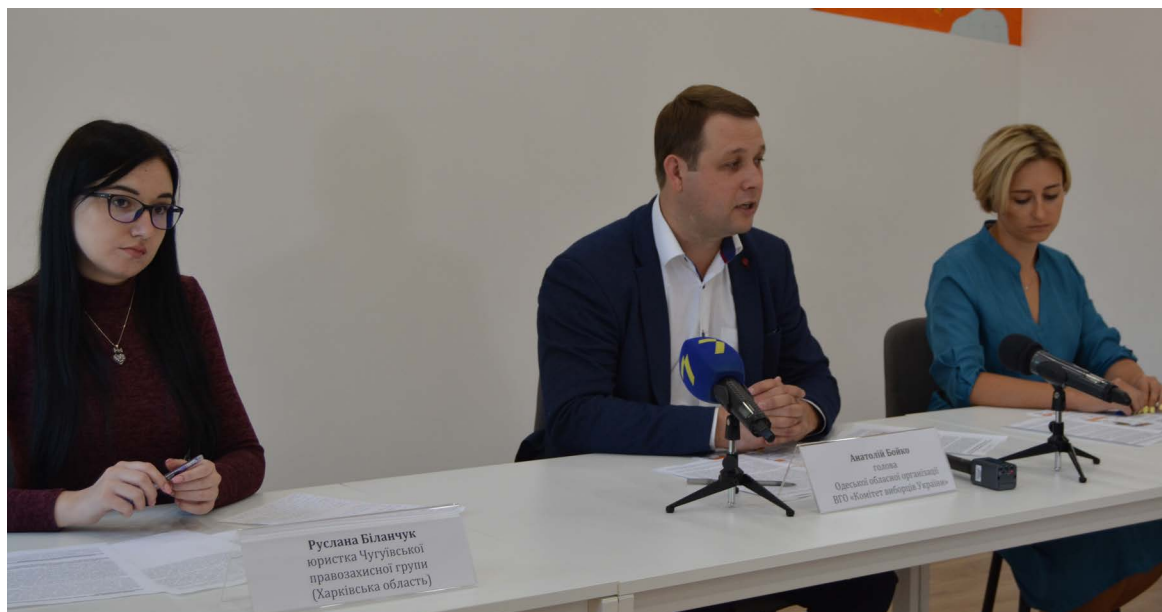
до документації із землеустрою та оцінки земель.

Керівник Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» **Анатолій Бойко** зазначив,

Це дозволить виявити фактично наявні землі та стан їх оформлення та реєстрації і вже після цього приймати ефективні рішення. У протилежному разі громада втрачатиме значні кошти на орендній

сфері земельних відносин на території Одеської та Харківської областей» впроваджується спільно Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України», ГО «Мережа антикорупційних центрів» та Чугувською правозахисною групою за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Метою ініціативи є припинення самовільного використання земельних ділянок комунальної власності та наповнення місцевих бюджетів від сплати за їх використання, виявлення та максимальне припинення корупційних схем використання земельних ділянок, посилення інструментів контролю над діями влади в земельній сфері.

Захід проведено Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» в рамках діяльності Громадського центру правосуддя за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» та Європейського Союзу.

- економічне регулювання процедури зміни цільового призначення земельних ділянок;
- стандартизація вимог

що одним з першочергових завдань для новостворених об'єднаних територіальних громад має стати саме проведення ефективної інвентаризації земель.

платі, земельному податку та інших зборах та створить сприятливе поле для корупції.

Ініціатива «Запобігання та протидія корупції в

ІЗБІРКОМ ЗАПУСТИВ ПОЛІТІНДЕР

Команда ІзбірКому розпочинає іронічний проєкт Politinder, що присвячений місцевим виборам 2020 року в Одесі. Він допоможе швидко та з гумором знайти необхідну інформацію про кандидатів та виявити серед всіх саме того єдиного, гідного вашого серця кандидата.

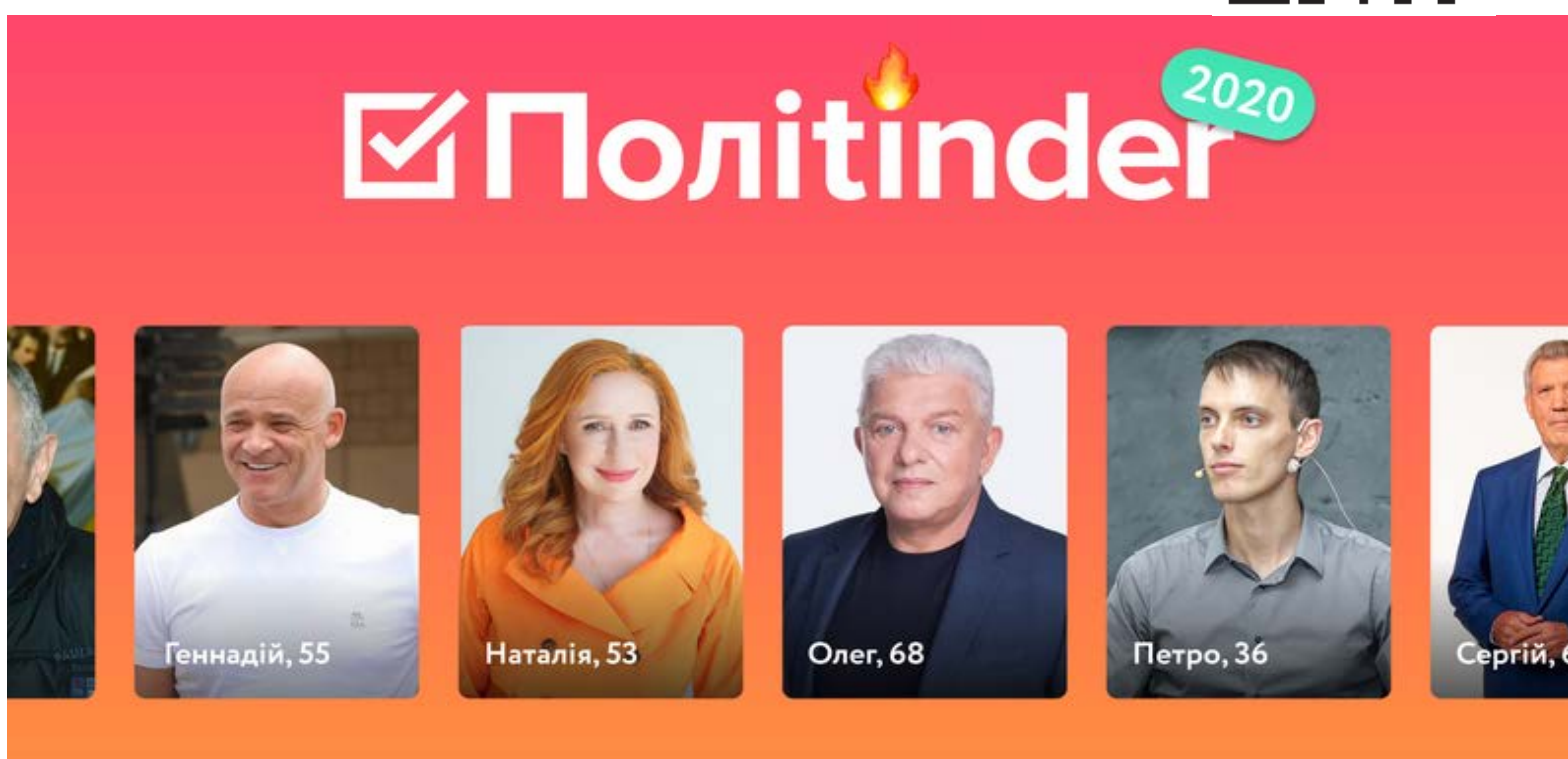

СПРОБУЙТЕ
ЗРАЗ

Обрати міського голову для Одеси так само важливо та відповідально, як і кожному з нас знайти кохання свого життя, адже саме з ним наше місто буде «і в горі і в радості» йти разом протягом наступних п'яти років.

Tinder - це популярний застосунок для віртуального пошуку ідеальної пари, де можна просто гортати фото з короткою анкетой. Так само просто можна переглянути анкети кандидатів в **Politinder**. Щоб не дивитися десятки роликів із передвиборчою агітацією, в зібраних розробниками досьє можна знайти всі виконані та невиконані обіцянки, дізнатися про участь кандидата в корупційних схемах та ознайомитися з його біографією.

Під жартівливими фактами та фото є кнопки, завдяки яким користувачі можуть знайти всі відповіді на запитання про свого «доленосного» обранця:

Які в нього плани на майбутнє? — у розділі «Передвиборча програма»

Наскільки кандидат заможний? — у розділі «Декларация статків»

Які в нього стосунки з іншими політичними діяча-

ми? — у розділі «Політична історія»

Чи є йому що приховувати? — у розділі «Антикорупційні розслідування»

Та чи виконує він свої обіцянки? — у розділі «Перевірка на брехню»

Цікаво, що деякі кандидати не розмістили у відкритому доступі своїх програм чи навіть фото. Але виборці мають знати, за що віддавати свій голос. Якщо ж ви такий кандидат - надішліть нам цю інформацію і ми оновимо ваш профайл.

Проєкт закликає молодь уважно читати програми кандидатів, перевіряти їхні декларації та дізнаватися про журналістські розслідування, фігурантами яких вони стали, аби зробити свідомий вибір.

ВІДБУВСЯ ПІДСУМКОВИЙ ФОРУМ "ДІЄМО: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПОГЛЯД В МАЙБУТНЄ"

АВТОР: Пресслужба Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!"

Вперше в Україні Громадське Партнерство "За прозорі місцеві бюджети" у рамках проєкту "Децентралізація приносить прозорість та ефективність в освіті та медицині" успішно запровадило в 19 громадах 39 антикорупційних інструментів!

Підсумки та надбання проєкту підвели 29-30 вересня експерти та представники громад-партнерок під час онлайн-форуму "ДІЄМО: досягнення та погляд в майбутнє".

Під час старту проєкту на конкурсній основі було

відібрано 19 громад у 13 областях, які за підтримки та фахового супроводу експертів Партнерства імплементували майже 40 різних антикорупційних інструментів, створили 53 наглядові ради у закладах освіти і медицини, розробили 39 Бюджетів для громадян і взяли участь у 61

навчальному заході.

"У нашому проєкті було багато такого, що відбувалося в Україні вперше. І головний підсумок, який можна зробити після реалізації цього потужного та інноваційного проєкту, - наші громади справді хочуть підвищувати свою

прозорість та спроможність, вони виявилися дуже відкритими до змін. Підкреслюю, що у цьому проєкті брали участь саме ті громади, лідери яких віддані своїй справі і справді зацікавлені в зміні життя у своїх громадах на краще. Цей проєкт не обіцяв ані грошей, ані традиційних дитячих майданчиків, ані сміттєвозів, а зміни, які відразу не відчуються, але які згодом приносять справжні глибокі результати. Якщо говорити, наприклад, про галузі освіти і охорони здоров'я, то вони є дуже чутливими і вимагають багато ресурсів, яких завжди не вистачає, до того ж, на них політичних дивідендів не заробиш. Тож те, що ці громади пішли на зміни саме в цих галузях, заслуговують на нашу величезну повагу", - зазначив координатор Громадського Партнерства **Анатолий Бойко**.

Експерти та представни-

ки громад також розповіли про свій досвід впровадження антикорупційних інструментів в ОТГ, досягнення і складнощі, які довелося подолати на шляху їх запровадження.

Другий день форуму відбувся у форматі творчих майстерень для представлення та обговорення досвіду громад-учасниць проєкту, а також планів на майбутнє.

Приємним завершенням стало нагородження громад-учасниць проєкту за успішну реалізацію антикорупційних інструментів.

Нагороди отримали Тараканівська, Усть-Пutilьська і Ніжинська громади, а також Дунаєвська, Зайцівська, Соледарська, Виноградівська, Великобілозерська, Вишнівська, Коблівська, Новопсковська, Оскільська, Брошнів-Осадська, Троїцька, Широківська, Глибоцька, Сновська, Солонянська та Пирятинська.

СПЕЦ ВИПУСК

ВИБОРЧІ АРТЕФАКТИ ТА ВОРОЖІ АГІТМАТЕРІАЛИ: В ОДЕСІ ЗАПРАЦЮВАВ МУЗЕЙ ВИБОРІВ

В Одесі 7 жовтня відкрили перший у місті Музей виборів. Організатори - Одеська обласна організація ВГО "Комітет виборців України" та видання "ІзбірКом". Різноманітні артефакти, пов'язані з виборами, збиралися впродовж багатьох років, і тепер кожен може побачити ці експонати та дізнатися про їх історію.

Під час урочистого відкриття **Анатолій Бойко**, голова Одеської обласної організації Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України», зазначив, що експозиція музею налічує сотні різноманітних предметів, нерідко - унікальних, які демонструють розвиток демократії в Одесі та за-

та кандидатів, які балотувалися десять, двадцять років тому, та сучасні, і знайдіть відмінності. І ви побачите тут і політичний плагіат, і переінакшені старі обіцянки й гасла на новий лад, і різноманітні варіанти "чорного" та "білого" піару, і багато чого ще цікавого. Це важливо пам'ятати кожному, аби робити усвідомле-

галом в Україні впродовж останніх 30 років і навіть більше.

Валерій Болган, головний редактор видання «ІзбірКом» та координатор Музею виборів, наголосив на важливості збереження історичної пам'яті виборців: "Погляньте на гасла партій

ний вибір зараз. Це цікаво з точки зору науки, історії, аналізу і так далі. Власне ми зібрали матеріальне відображення розвитку демократичних процесів у нашій країні, зокрема в Одеській області. І будемо раді новим експонатам, які з радістю приймемо від відвідувачів".

Музей виборів працюватиме постійно за адресою: місто Одеса, вулиця Садикувська, 25.

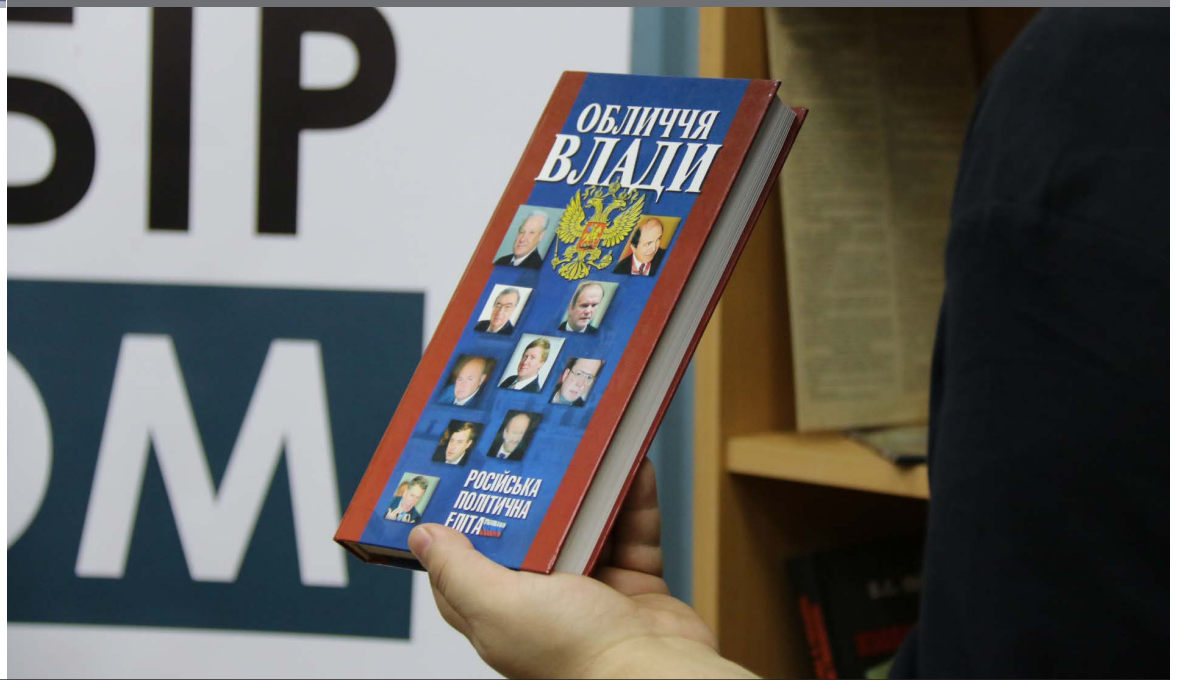
Для відвідування слід зареєструватися на сторінці Музею.

Інформаційна війна

Окрема увага в музеї приділена історії ворожого контенту в регіоні. Адже незважаючи на досить велику кількість досліджень на тему інформаційної безпеки, системна антиукраїнська кампанія російських ЗМІ проти України, застосування ними новітніх технологій та маніпуляцій, фейків засвідчили вразливість вітчизняного інформаційного простору. Навіть від досвідчених медійників можна почути заяви щодо новітності інформаційних атак та гібридної війни лише з 2014 року.

Музейна експозиція включає експонати з ознаками російського інформаційного впливу навіть 25-річної давнини. Так, серед матеріалів можна побачити так званий проєкт Конституції Української федеративної республіки, запропонований кандидатом у депутати міської ради ще в 1994 році; використання різних варіантів чорно-коричневих стрічок, починаючи 1995 року; видання та агітацію, що розповсюджувалися в Одесі ще на початку 2000-х років (біографії російських політиків, плакати проти НАТО, газети з конспірологічними матеріалами).

Музей створено Одеською обласною організацією Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України» та видання «ІзбірКом» в рамках кампанії з протидії ворожим інформаційним операціям та підвищення критичного мислення за підтримки Open Information Partnership.

ЯК ПРАВИЛЬНО ЗАПОВНЮВАТИ БЮЛЕТЕНІ НА ВИБОРАХ 25 ЖОВТНЯ

Навколо того, чого чекати від дня виборів, останні тижні ведеться справжня інформаційна війна. Чи то вибори відмінять, чи зірвуть, чи просто визнають бюлетені недійсними - маніпуляцій та фейків в інтернеті й медіа поширювали чимало. ІзбірКом уважно вивчив роз'яснення Центральної виборчої комісії і підготував просту інструкцію.

СКІЛЬКИ БУДЕ БЮЛЕТЕНІВ

На виборах буде **4 види бюлетенів**, бо обирати треба буде голову громади, місцевих депутатів, депутатів районних та обласних рад.

Бюлетень для вибору очільника міста, села чи селища буде таким же, як і раніше (потрібна лише одна відмітка).

Таким же буде бюлетень для вибору сільських, селищних, міських депутатів у населених пунктах з кількістю виборців **до 10 тисяч** (саме виборців, а не жителів). Тож тут можна буде голосувати і за представників партій, і за самовисуванців.

У селах, селищах, містах з **понад 10 тисячами** виборців голосування відбуватиметься лише за партії і за конкретних кандидатів від цих партій. Тож бюлетень для вибору депутатів матиме нову форму.

Спочатку виборцю пропонується обрати організацію партії, яку він підтримує. У порожньому квадраті навпроти повної назви цієї організації партії виборець робить позначку, що засвідчує його волевиявлення.

УВАГА! Виборець може голосувати лише за одну організацію партії. Виборчий бюлетень буде вважатися недійсним, якщо в ньому проставлено позначки навпроти назв кількох організацій партій або не проставлено жодної позначки біля повної назви організації партії.

Виборець у порожньому квадраті навпроти визначеної ним організації партії, за яку він голосує, ставить позначку "плюс" (+) або "галочку" (v), або іншу (x, o та ін.), що засвідчує його волевиявлення.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Кого обираємо і які повноваження?

(73,4% населення)

1 743 039 ОБИРАЮТЬ виборців

84

депутатів облради

308

депутатів районних рад
7
районних рад

2 252

депутатів рад громад
91
голову рад ОТГ

Одеська міська рада

64

депутати

12 169
млн грн

Ізмаїльська міська рада

38

депутати

960
млн грн

Чорноморська міська рада

38

депутати

968
млн грн

Білгород-Дністровська міська рада

34

депутати

521
млн грн

дані по коштах за 2019 рік (openbudget.gov.ua)

КРОК ПЕРШИЙ: ОБИРАЄМО ОРГАНІЗАЦІЮ ПАРТІЇ

ПРАВИЛЬНО

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	☒	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 Біла Г.М. 9 Мороз В.К. 10 Сорока В.Л. 11 Панас В.Б.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	☒	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 Біла Г.М. 9 Мороз В.К. 10 Сорока В.Л. 11 Панас В.Б.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	☒	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 Біла Г.М. 9 Мороз В.К. 10 Сорока В.Л. 11 Панас В.Б.

НЕПРАВИЛЬНО

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	☒	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 Біла Г.М. 9 Мороз В.К. 10 Сорока В.Л. 11 Панас В.Б.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
2	Харківська обласна організація політичної партії «ЩАСТЯ» Щаслива Надія Петрівна	☒	1 Корж В.П. 2 Полунічна В.П. 3 Лисий М.В. 4 Барвінко М.П. 5 Весела Г.П.
3	Харківська міська організація політичної партії «Надія» Надія Ольга Василівна	☒	1 Гнат М.Р. 2 Мельник О.В. 3 Соціль П.К. 4 Шевченко А.М. 5 Кобилянська О.В. 6 Верхня В.К.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Позначка	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	☒	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 Біла Г.М. 9 Мороз В.К. 10 Сорока В.Л. 11 Панас В.Б.
2	Харківська обласна організація політичної партії «ЩАСТЯ» Щаслива Надія Петрівна	☒	1 Корж В.П. 2 Полунічна В.П. 3 Лисий М.В. 4 Барвінко М.П. 5 Весела Г.П.

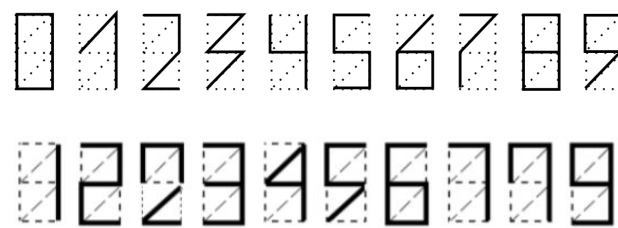
КРОК ДРУГИЙ:

ВПИСУЄМО НОМЕР КАНДИДАТА, ЯКОГО ПІДТРИМУЄМО

Якщо виборець у квадраті з нанесеним трафаретом для написання номера кандидата в депутати не зробив позначки, такий бюлетень **НЕ МОЖЕ вважатися недійсним**, а голос вважається відданим на підтримку усього територіального виборчого списку відповідної організації партії.

Порядкові номери кандидатів у депутати, за якими їх включено до територіальних виборчих списків, відповідно до затверджених постановою ЦВК форм виборчих бюлетенів позначаються у виборчому бюлетені за трафаретним форматом.

Водночас Кодексом не встановлено вимог до варіантів трафаретного написання номера кандидата в депутати. Таким чином, виборець під час написання номера може вписати його у форматі, що відрізняється від того, яким позначено порядкові номери кандидатів у бюлетені.

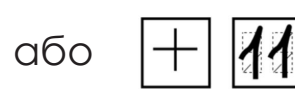
ПРИКЛАД: У разі підтримки кандидата, порядковий номер якого відповідає одноцифровому числу, наприклад 6, виборець може у другому квадраті із нанесеним трафаретом вписати номер 6 або 06. Зазначення цифри "нуль" перед позначенням номера кандидата в депутати **не є обов'язковим**. Виборчий бюлетень вважається дійсним незалежно від розміщення однієї цифри у квадраті із нанесеним трафаретом та проставлення перед нею цифри "нуль".

Разом з тим, якщо виборець у квадраті зробив позначку не по трафарету, але з якої можливо встановити дійсне волевиявлення виборця, вважається, що виборець підтримує кандидата, номер якого зазначено.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 9 Біла Г.М. 10 Мороз В.К. 11 Сорока В.Л. 12 Панас В.Б.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 9 Біла Г.М. 10 Мороз В.К. 11 Сорока В.Л. 12 Панас В.Б.

ПРИКЛАД: Якщо запис (позначку) у квадраті з нанесеним трафаретом для написання номера кандидата в депутати, якого підтримує виборець, зроблено в графі організації партії, яку виборець **не підтримав** (тобто є організація партії, яку виборець підтримав, поставивши у порожньому квадраті навпроти назви цієї організації партії позначку), вважається, що такий виборець підтримує весь територіальний виборчий список кандидатів у депутати від організації партії, за яку він проголосував, без надання підтримки окремому кандидату.

Таким чином, вважається, що виборець підтримав увесь територіальний виборчий список кандидатів у депутати від організації партії №2 без надання підтримки окремому кандидату (позначка навпроти організації партії №1 у такому випадку не враховується).

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 9 Біла Г.М. 10 Мороз В.К. 11 Сорока В.Л. 12 Панас В.Б.
2	Харківська обласна організація політичної партії «ЩАСТЯ» Щаслива Надія Петрівна	1 Корж В.П. 2 Полунічна В.П. 3 Лисий М.В. 4 Барвінко М.П. 5 Весела Г.П.
3	Харківська міська організація політичної партії «Надія» Надійна Ольга Василівна	1 2 Гнат М.Р. 3 Мельник О.В. 4 Медник Т.Г. 5 Сокол П.К. 6 7 Шевченко А.М. 8 9 Кобилянська О.В. 10 Верхня В.К.

ПРИКЛАД: Якщо виборець під час заповнення виборчого бюлетеня зробив позначку у квадраті навпроти назви організації партії, а також записи (позначки) зроблено ним у **двох і більше** квадратах із нанесеним трафаретом для написання номера кандидата, вважається, що виборець підтримав увесь територіальний виборчий список кандидатів у депутати від організації партії без надання підтримки окремому кандидату.

Таким чином, вважається, що виборець підтримав увесь територіальний виборчий список кандидатів у депутати від організації партії № 2 без надання підтримки окремому кандидату.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 9 Біла Г.М. 10 Мороз В.К. 11 Сорока В.Л. 12 Панас В.Б.
2	Харківська обласна організація політичної партії «ЩАСТЯ» Щаслива Надія Петрівна	1 Корж В.П. 2 Полунічна В.П. 3 Лисий М.В. 4 Барвінко М.П. 5 Весела Г.П.
3	Харківська міська організація політичної партії «Надія» Надійна Ольга Василівна	1 2 Гнат М.Р. 3 Мельник О.В. 4 Медник Т.Г. 5 Сокол П.К. 6 7 Шевченко А.М. 8 9 Кобилянська О.В. 10 Верхня В.К.

ПРИКЛАД: У разі якщо у виборчому бюлетені проставлено **неіснуючий порядковий номер** кандидата в депутати в територіальному виборчому списку або інша позначка, то такий голос вважається відданим на підтримку всього територіального виборчого списку відповідної організації партії, навпроти якої поставлено відмітку.

Таким чином, вважається, що виборець підтримав увесь територіальний виборчий список кандидатів у депутати від організації партії №1 без надання підтримки окремому кандидату.

№ організації партії	Повна назва місцевої організації політичної партії, прізвище, ім'я та по батькові кандидата в депутати, включеного до єдиного виборчого списку під першим номером, без зазначення номера	Прізвища, ініціали кандидатів та їх порядкові номери, за якими їх включено до територіального виборчого списку місцевої організації політичної партії
1	Харківська обласна організація політичної партії «Радість» Радісний Степан Анатолійович	1 Радісна З.О. 2 Веселий М.П. 3 Відповідальна М.Н. 4 Хоробрий В.М. 5 Добра В.П. 6 Борщ В.Р. 7 Петренко М.Р. 8 9 Біла Г.М. 10 Мороз В.К. 11 Сорока В.Л. 12 Панас В.Б.

УВАГА!

Виборець може голосувати лише за **ОДНУ** організацію партії, **ОДНОГО** кандидата в депутати. Якщо у виборчому бюлетені проставлено позначки навпроти назв **КІЛЬКОХ** організацій партій, такий виборчий бюлетень вважається **НЕДІЙСНИМ**.

ТАБОРИ ДЛЯ ТЕРОРИСТІВ, ПРОДАЖ АСОЦІАЦІЇ З ЄС ТА ПЕРЕДВИБОРЧИЙ КОМПРОМАТ: МЕДІА ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ ПЕРЕД ВИБОРАМИ

АВТОРКА: Наталя Стеблина

Окремі ФБ-спільноти регіону формують скептичне ставлення до України, виборів та українських політичних інститутів, вживаючи мову ворожнечі. А в онлайн-медіа експерти знаходять відверту дезінформацію щодо нібито визнання Криму російським на Заході, а також розпалювання негативних настроїв на темі протестів у Білорусі та конфлікту у Нагорному Карабасі.

Аналізуючи висвітлення виборів, експерти доходять висновків про те, що читач одеських медіа практично не має змоги отримати якісну інформацію про кандидатів, партії, їхні обіцянки чи ж перспективи потрапляння у владу. Як правило, редакції не збирають політичну інформацію самостійно, а передрукують уже готові матеріали із ознаками замовності.

Про це стало відомо завдяки місячному звіту щодо проведення моніторингу регіональних онлайн-ЗМІ та соцмереж від ІзбірКому та Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» (період 14 вересня – 11 жовтня 2020 року).

УКРАЇНА ЯК «ДЕРЖАВА-НЕВДАХА»: ПРОРОСІЙСЬКІ МЕСЕДЖІ У ФЕЙСБУЦІ

Владимир Олейник

9 октября в 22:13

КУРС - ВОЙНА!

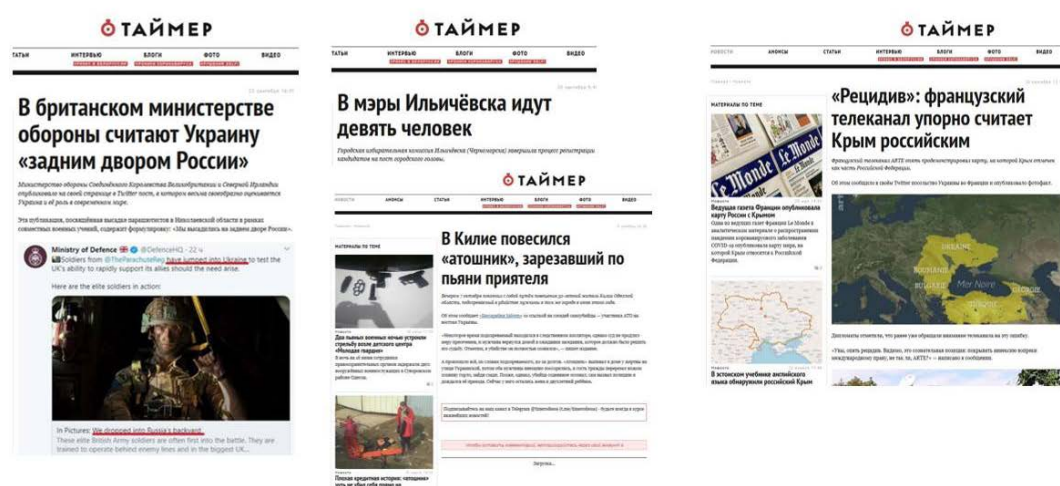
Одесский кинофестиваль отчасти показал, что Украину хотят превратить в лагерь по подготовке террористов. Народа много. Есть чловеконенавистническая идеология, особенно антироссийская. Понятно же, что если создать внутри страны нищету, часть народа будет сводить концы с концами, выживая или умирая. Другая часть будет задействована в Европе на заработках. В этих условиях очень легко вербовать людей, которые могут стать профессиональными боевиками. Мы видим как активно работают лагеря молодежи, особенно

Найбільше проросійська пропаганда поширюється саме через ФБ-спільноти та Телеграм-канали. Тут експерти виокремили декілька її проявів:

- використання мови ворожнечі;
- дискредитація української державності;

Більшість політичних матеріалів одеських мережевих ЗМІ, Фейсбук-спільнот та Телеграм-каналів перед виборами мають ознаки замовності, при цьому деякі медіа зловживають і проросійською пропагандою.

Таймер: матеріали із ознаками пропаганди

- умисна дезінформація.

Так, через ФБ-публік «Одеса регіон Новини Одеси та Одеської області» поширили дезінформацію щодо того, що «Україну хочуть перетворити у табір для підготовки терористів», «асоціація Україна-ЄС тріснула» тощо.

В групах «Одеса регіон», «Типовий Акерман» та «Живий Подільськ» намагаються сформувати скептичне ставлення до виборів, українських політичних інститутів, мовляв, кого не обирай, все одно нічого не зміниться, вибори – це фарс, усі політики – однакові. Представників влади порівнюють із пацюками, свинями, собаками. Українці ж показані зубожилими, такими, що ледь виживають. Також з'являються ностальгійні пости щодо СРСР: «там усе було справедливо».

Подібні пости відповідають поширеному меседжу РФ щодо того, що Україна – failed state («держава-невдаха»), а її демократичні інституції – фікція.

Додатково експерти зафіксували дезінформацію щодо коронавірусу, в

якій фігурували світові інституції: («Через барановірус ООН підкорює рабів») («Одеса регіон»). А в публіку «Живий Подільськ» через карикатури намагаються сформувати скептичне ставлення до пандемії.

ОБАМУ ПРОСИДИ «ПРОДАТИ» БЕЗВІЗОВИЙ РЕЖИМ УКРАЇНИ: ПРОРОСІЙСЬКІ МЕСЕДЖІ В ОНЛАЙН-ЗМІ

Основним джерелом проросійських пропагандистських меседжів в одеському регіоні є сайт «Таймер», який відстоює подібну політику тривалий час. Тут експерти знаходять мову ворожнечі, умисну дезінформацію, дискредитацію української державності та тенденційний підбір новин.

Так, у публікаціях видання читач дізнається про те, що Порошенко «просив Обаму допомоги у продажі безвізового режиму із ЄС», а також про те, що п'ятий президент України «продавав зброю у Сирію і влаштував вибухи у Калінінці». Також Таймер натякає на утиски російськомовним українцям, повідомляючи про те, що Зеленському «заборонили» спілкуватися російською під час офіційних заходів, а також про цькування «проросійських політичних сил». При цьому видання використовує сумнівні посилання, перекручує факти для створення агресивних заголовків.

Окрему увагу Таймер приділяє темі «зверхнього» ставлення до України з боку її нібито «патронів»: країн-членів НАТО та ЄС. Наприклад, публікує текст

про те, що у британському мініборони «вважають Україну «заднім двором Росії». Видання також постійно наголошує на тому, що українські політики, наприклад Порошенко, підлещуються до американських чи європейських колег, намагаючись виспросити у них схвалення. Ще одна тема – це нібито визнання Криму російським західною пресою чи політичними інституціями.

Маніпулятивним також експерти називають висвітлення подій у Білорусі та україно-білоруських взаємин. Приміром, Таймер передруковує повідомлення МЗС Білорусі, в якому висловлюється сумнів щодо «професіоналізму українських колег». Для нагнітання негативу щодо України використовуються також заяви деяких українських політиків, приміром стверджується, що президентська партія «пообіцяла військову підтримку Азербайджану».

Видання не визнає і реформу декомунізації, вживаючи радянські назви перейменованих Чорноморська, Подільська та інших населених пунктів України.

Окрім цього, Таймер має постійну рубрику «Бунтівний Донбас», де війна на Донбасі описується як громадянська, а російська агресія – заперечується чи замовчується.

Закупівля для суботників та допомога довгожителю – як висвітлюються вибори на Одещині

Як правило, у ФБ-публіках, Телеграм-каналах та онлайн-медіа Одеси та регіону домінують тексти «зливи», в яких із використанням недостовірних посилань чи із численними порушеннями «очорняють» ті або інші кандидати.

Також активно передруковується передвиборча агітація. Деякі ЗМІ, ФБ-спільноти чи Телеграм-канали просувають конкретних кандидатів чи партії, але все ж на більшості спостерігається так званий «плюралізм джинси»: публікація матеріалів із ознаками замовності від будь-яких кандидатів.

Онлайн-видання розміщують численні тексти про «добрі справи» кандидатів: відкриття дитячих садочків, допомогу одеським довгожителю, закупівлю грабель для суботників, заміну вікон у під'їздах. Також популярними є заяви політиків/чиновників, приміром, про те, чому вони вирішили йти у депутати/мери. Інколи друкуються заяви із звинуваченнями, при цьому, звісно, ігнорується «право на відповідь».

Висвітлення передвиборчих перегонів вкотре демонструє слабкі місця одеських регіональних медіа. Зокрема, це легковажне ставлення до власної редакційної незалежності і готовність друкувати політичні тексти сумнівної якості, а інколи – й відвертий чорний піар. Це актуально як для мережевих ЗМІ, так і для нових медіа. При цьому як електронні видання, так і ФБ-спільноти та Телеграм-канали відсторонюються від ролі модераторів передвиборчого суспільного діалогу, практично ніяк не аналізуючи обіцянки політиків, їхні статки. І стають просто майданчиками для передруку «джинси». Не залучають також і експертів та аналітиків, які б могли надати необхідний контекст, корисний для читачів, які хотіли б розібратися у буремному одеському політикумі. Фактично, медіа одеського регіону залишають виборця сам на сам із агресивною політичною рекламою. І саме вона, а не якісна регіональна політична журналістика стає провідним джерелом інформації про вибори, які наближаються.

В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ ПІДГОТОВЛЕНІ ФАСИЛІТАТОРИ СПРИЯТИМУТЬ ВРЕГУЛЮВАННЮ КОНФЛІКТІВ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Одинадцять активістів та активісток різних професій у місті Татарбунари Одеської області 2 жовтня пройшли третій заключний тренінг у рамках навчально-практичної програми «Фасилітація конфліктів в громадах», яку впроваджує Громадський центр правосуддя. Попереду в учасників практична діяльність щодо ідентифікації та врегулювання конфліктів у своїх територіальних, професійних та соціальних спільнотах за експертної підтримки Громадського центру правосуддя.

Учасники третього заключного тренінгу продовжили закріплювати на практичних кейсах отримані на попередніх модулях навички ведення і структурування діалогу, різні техніки для пошуку порозуміння, відновлення довіри між сторонами діалогу, організації ефективної комунікації. У практичних вправах кожний зміг бути як розповідачем, так і слухачем. Під час обговорень учасники зазначали, що про себе більш некомфортно розповідати, переважно слухати легше. Також зазначали, що дуже важливо, коли під час розповіді дійсно тебе слухають та чувають. Вчилися відпрацьовувати навички ведення самого діалогу з позиції фасилітатора, не відходити від теми розмови та уточнювати інформацію, щоб з'ясувати інтереси сторін.

Як відзначила одна з учасниць навчання, «такі тренінги треба проводити для кожного колективу. Часто в житті ми вчиняємо так, як звикли. Але, якщо говорити з точки зору нейтральної

позиції, ще багато чому вчитись треба кожному, адже це дозволить реально знизити конфліктність у будь-якому колективі». Інша учасниця відмітила вплив такого навчання для шкільних відносин. «Моє побажання, щоб передбачили такі теми і для шкіл, для дітей та вчителів. Мені, як матері, реально було б спокійніше, якби я знала, що моя дитина буде вчитись аналізувати конфліктні ситуації та розуміти, як з них виходити. Вважаю, що це б допомогло знизити булінг у школах».

Після цього третього заключного тренінгу підготовлені місцеві лідери та лідерки будуть за допомогою фахівців Громадського центру правосуддя застосовувати миротворчий підхід на практиці, зокрема для зниження можливих міжнетнічних, земельних та інших конфліктів в грома-

дах, попередження та профілактики конфліктів у сім'ї та домашнього насильства, а також запобігання та вирішення конфліктів серед дітей у школі. За результатами такого практичного блоку навчання орієнтовно через два місяці учасники матимуть змогу підтвердити свої знання та навички і отримати сер-

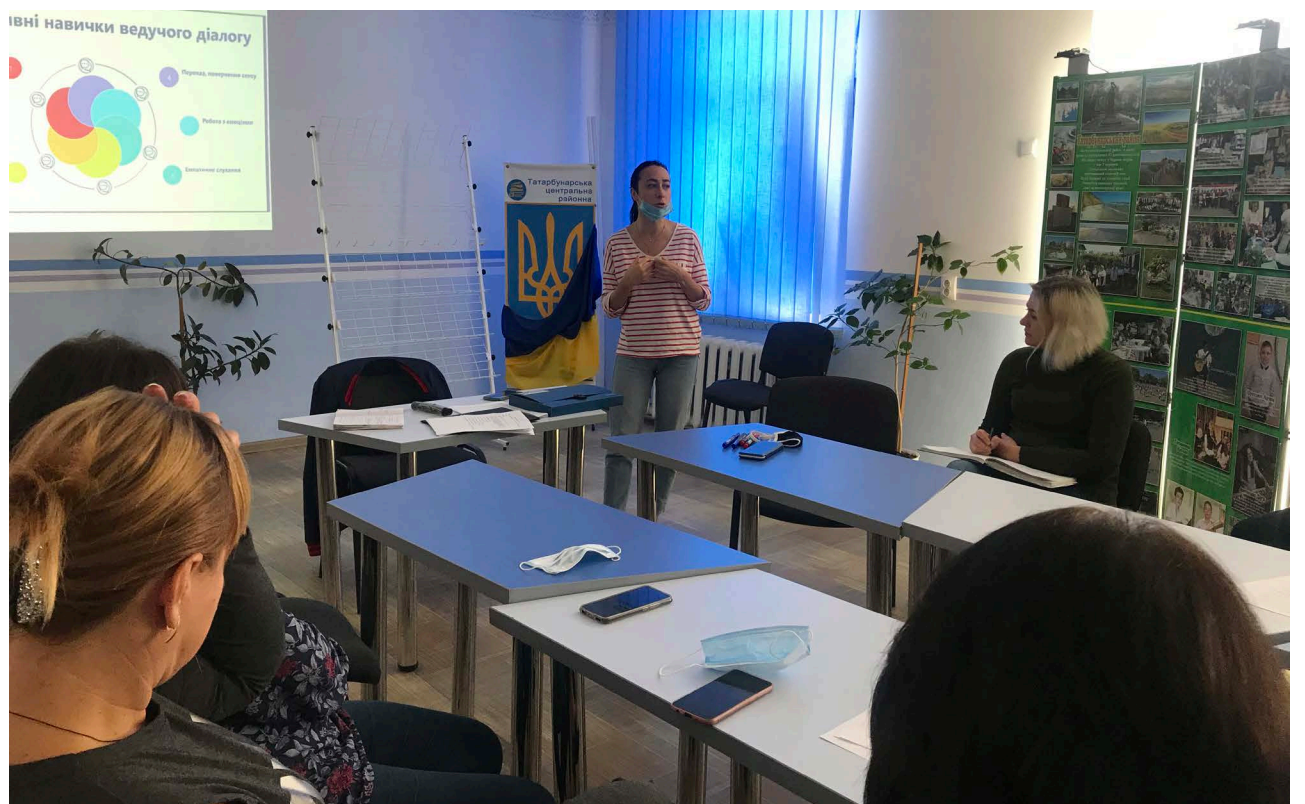
тифікат про закінчення навчально-практичної програми «Фасилітація конфліктів в громадах».

Як зазначила медіаторка Громадського центру правосуддя **Світлана Гудь**, «сьогодні ми освоювали комунікаційні навички фасилітатора. Незважаючи на досвідченість та професійність учасників у своїх сферах, виявилось дуже важко правильно поставити питання, перефразувати твердження так, щоб відчувти емоцію доповідача. Адже частіше за все в житті кожен використовує ствердження, звинувачення іншої сторони. Під час виконання завдань учасники стикнулись з певними бар'єрами в комунікації, про які навіть не здогадувались, і спробували себе в ролі як сторін конфлікту, так і людини, що зможе вислухати. Саме в ролі фасилітаторів конфліктів учасники навчання наступні найближчі місяці зможуть на практиці застосувати отримані знання».

Нагадаємо, що метою навчання визначена початкова підготовка та експертна менторська підтримка місцевих лідерів та лідерок, які зможуть вчасно зрозуміти та врегулювати можливі конфлікти

в громадах, а також допомогатимуть людям мирно й ефективно взаємодіяти з іншими задля розвитку своїх громад. Зокрема, для зниження можливих міжнетнічних, земельних та інших конфліктів в громадах, попередження та профілактики конфліктів в сім'ї та домашнього насильства, а також запобігання та вирішення конфліктів серед дітей у школі. Учасниками програми стали 11 місцевих мешканців, серед яких 3 чоловіка та 8 жінок. У професійному розрізі це представники різних установ та громадські активісти, серед яких працівники суду, бібліотекарі, громадські радники та ромські активісти, пенсіонери та представники пробації і безоплатної правової допомоги.

Навчально-практична програма «Фасилітація конфліктів в громадах» проводиться Громадським центром правосуддя, діяльність якого впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мультифункціональна платформа розвитку правосуддя в громадах».

У ТАТАРБУНАРАХ ВІДКРИЛИ «ЗЕЛЕНУ КІМНАТУ» ДЛЯ НЕТРАВМАТИЧНОЇ РОБОТИ З НЕПОВНОЛІТНІМИ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

13 серпня 2020 року в місті Татарбунари Одеської області відкрили «зелену кімнату» для нетравматичної роботи з неповнолітніми. Такий простір створений на базі Координаційного офісу безпеки спільно з міською владою з фокусом на широке використання не лише поліцією, але і судами, органами пробації, адвокатами, соціальними службами, психологами та іншими фахівцями. Під час презентації було підписано відповідний спільний Меморандум про впровадження в громаді дружнього до дитини правосуддя та продемонстровано технічні можливості «зеленої кімнати».

Татарбунари

Дружнє до дитини правосуддя 2020

ЯК працює "ЗЕЛЕНА КІМНАТА"?

Захист прав дитини
Під час різних форм роботи кімнати, суворо дотримуються прав дитини, включно з захистом від дискримінації, захистом персональних даних, приватного та сімейного життя.

Безпечний простір
Кімната фізично та емоційно безпечна, що формує довірливу атмосферу. Це особливо позитивно впливає на проведення процесуальних заходів та надання психологічної допомоги.

Дружня атмосфера
Ніщо не нагадує дитині про офіційну установу. Це більше атмосфера кав'ярні чи ігрової зали, де можна випити чаю, розслабитись та поспілкуватись.

Різні фахівці
Для роботи з неповнолітніми залучаються різні фахівці: поліцейські, слідчі, прокурори, адвокати, працівники суду та пробації, експерти (зокрема, лікарі), соціальні працівники, психологи, педагоги, медики.

Клієнти кімнати
Неповнолітні потерпілі, підозрювані, обвинувачені, свідки. Неповнолітні, які схильні до суїциду, вживання алкогольних та наркотичних засобів. Потерпілі від домашнього насильства (не лише неповнолітні).

Використання кімнати
Для процесуальних дій (допитів та опитування, відеоконференцій), надання правової, соціальної та психологічної допомоги, медіації, навчальних та просвітницьких заходів.

Стандарти роботи
Для ефективної роботи кімнати прописані стандарти, порядок та графік роботи, з поданням попередніх заявок. Фахівці, які працюють в кімнаті, пройшли спеціальне навчання та інструктаж.

Запис відео
У певних процесуальних ситуаціях, може вестись відеозапис допиту чи опитування, який може потім використовуватись. Це дасть можливість уникнення повторного травмування при подібних діях.

Спостереження
В судійній кімнаті через спеціальне скло або монітор відеоспостереження, за поведінкою неповнолітніх можуть спостерігати правоохоронці, психологи та інші фахівці, батьки чи опікуни.

Відеоконференція
Використання в судовому провадженні – допиті малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого у режимі відеоконференції.

"Зелена кімната" - сучасна форма нетравматичної роботи з неповнолітніми

Особливість: створена на базі неурядової організації спільно з міською владою з фокусом на широке використання не лише поліцією, але і судами, органами пробації, адвокатами, соціальними службами, психологами та іншими фахівцями.

ватись. Кімната фізично та емоційно безпечна, що формує довірливу атмосферу. Це особливо позитивно впливає на проведення процесуальних заходів та надання психологічної допомоги).

Татарбунарський міський голова **Андрій Глущенко** привітав присутніх з цієї визначною для міста подією та подякував представникам Координаційного офісу безпеки і Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України» за розвиток системи правосуддя, дружнього до дитини. Міський голова підтримав ідею введення у штатний розпис виконавчого комітету міської ради посади психолога, який на постійній основі надаватиме психологічну допомогу мешканцям громади, і його основним місцем роботи стане створена «зелена кімната». «Міська рада виступила одним із ініціаторів підписання Меморандуму «Про співпрацю щодо розвитку дружнього до дитини правосуддя», тема дитини та захисту її інтересів завжди буде головною у діяльності міської громади».

Під час презентації було продемонстровано технічні можливості «зеленої кімнати». Для роботи з неповнолітніми будуть залучатись різні фахівці: поліцейські, слідчі, прокурори, адвокати, працівники суду та пробації, експерти (зокрема лікарі), соціальні працівники, психологи,

педагоги, медики. В судійній кімнаті через спеціальне скло або монітор відеоспостереження за поведінкою неповнолітніх можуть спостерігати правоохоронці, психологи та інші фахівці, батьки чи опікуни. У певних процесуальних ситуаціях може вестись відеозапис допиту чи опитування, який може потім використовуватись (для цього «зелена кімната» обладнана відеокамерами та технічними засобами перегляду, демонстрації, збереження та захисту відео). Під час дискусії фахівці ділилися своїми враженнями та планами щодо використання «зеленої кімнати» Координаційного офісу безпеки.

Тетяна Загорняк, консультантка Татарбунарського районного суду, зауважила, що завдяки встановленому у «зеленій кімнаті» обладнанню її можна використовувати в судовому провадженні - допиті малолітнього або неповнолітнього свідка, потерпілого у режимі відеоконференції.

дитині простіше не розповісти про завдану їй травму, а показати на ляльці. Найголовніше завдання психолога на стадії допиту неповнолітніх свідків, потерпілих – знизити рівень страху, недовіри, не завдати травми».

Ольга Карай, керівниця ромської громадської організації «Бахталю», відзначила, що у «зеленій кімнаті» тихо і спокійно, на столі олівці, розмальовки, пазли та інші цікавинки, які приваблюватимуть дітей. У подальшому фахівці, які будуть долучені до роботи «зеленої кімнати», можуть засовувати різні методи, наприклад, пісочну терапію.

Любов Фадіна, директорка місцевої бібліотеки, запропонувала приводити на розмову до психолога дітей, чий батьки розлучаються. «Крім цього досить часто діти потерпають від дитячого булінгу, і це також може стати важливою частиною роботи «зеленої кімнати»».

Єфросинія Мукієнко, помічниця депутата обласної ради, зазначила, що у «зеленій кімнаті» є мінімальна кількість обладнання і трохи м'яких іграшок, щоб не відволікати і не розсіювати увагу дитини. Є ганчір'яні ляльки, які спеціально придбані. «На них є одяг, а під ним анатомічні особливості, все, як у житті. Іноді

Захід проведено в рамках діяльності Координаційного офісу безпеки в м. Татарбунари, яка впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу через International Alert у партнерстві з Thomson Media.

Участь у презентації, яка відбулась у приміщенні Координаційного офісу безпеки, взяли представники місцевого самоврядування, служби пробації, адвокати, працівники суду, правоохоронці, громадські активісти та представники закладів освіти міста. Після відкриття «зеленої кімнати» учасники презентації попрямували до медіацентру Татарбунарської бібліотеки, де неформально поспілкувались з міським головою про безпечне середовище в місті, в тому числі і щодо безпеки дітей.

Керівник Координаційного офісу безпеки **Леонід Семененко** зазначив, що «зелена кімната» в Татарбунарах – це сучасний

формат нетравматичної роботи з неповнолітніми потерпілими, підозрюваними, обвинуваченими, свідками, а також з неповнолітніми, які схильні до суїциду, вживання алкогольних та наркотичних засобів, потерпілими від домашнього насильства (не лише неповнолітніми). «Зелена кімната» може використовуватись для процесуальних дій (допитів та опитування, відеоконференцій), надання правової, соціальної та психологічної допомоги, медіації, навчальних та просвітницьких заходів. «У цьому приміщенні ніщо не нагадує дитині про офіційну установу. Це більше атмосфера кав'ярні чи ігрової зали, де можна випити чаю, розслабитись та поспілку-

«ПОЛЬОВІ» ВІЌДИ ГРОМАДСЬКОГО ЦЕНТРУ ПРАВОСУДДЯ ПОКАЗАЛИ ВАЖЛИВІСТЬ ПРАВОВОЌ ДОПОМОГИ СІЛЬСЬКИМ МЕШКАНЦЯМ

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Протягом літніх місяців правники Громадського центру правосуддя спільно зі спеціалістами місцевих центрів безоплатної вторинної правової допомоги здійснили більше 20 «польових» віїздів до віддалених сільських населених пунктів південних районів Одеської області. Як показали віїзди, мешканці сільських громад обмежені в отриманні безоплатної допомоги та мають багато невирішених правових питань, переважно в сфері оформлення нерухомого майна, спадкування, орендних відносин та отримання соціальної допомоги. Часто правовою необізнаністю власників землі користуються місцеві фермери, які не сплачують чи затримують кошти за оренду земель сільськогосподарського призначення.

Останній віїзд спільної команди Громадського центру правосуддя та Арцизького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувся 10 вересня 2020 року до Павлівської сільської ради Арцизького району. Безоплатну правову допомогу місцевим мешканцям надавали керівник Громадського центру правосуддя **Леонід Семененко** та адвокат Центру **Олександр Ковпак** спільно з директором місцевого центру безоплатної правової допомоги **Оксаною Соколовою** та спеціалісткою центру **Тетяною Соколовою**.

Більшість звернень торкалися реєстрації об'єктів нерухомості, оскільки більшість будинків зводились без дозвільних документів. Так, місцеву мешканку **Валентину** турбувало питання складності оформлення спадщини свого чоловіка за заповітом. **Світлану** цікавили питання, пов'язані з порядком оформлення права власності на будинок, який споруджено до 1992 року.

Надалі правники виїхали до села Долинівки, де продовжили прийом. Так, за допомогою звернувся **Петро**, якого цікавили питання оформлення спадщини від померлого батька та

отримання плати за орендовану земельну ділянку. Коли адвокат **Олександр Ковпак** попросив заявника надати договір оренди, то виявилось, що такого договору немає. Орендар обробляє землю за усною домовленістю, і, зі слів чоловіка, у селі таких, як він, більше 30 осіб. Через відсутність документального

«Такі зустрічі юристів з людьми дуже потрібні» – ці слова подяки почули правники Громадського центру правосуддя та місцевого центру з надання безоплатної правової допомоги від місцевої жительки **Ольги** під час віїзного прийому 24 липня 2020 року в селі Надеждівка Арцизького району.

оформлення орендних відносин люди часто потерпають від свавілля орендарів. Були питання також і від працівників виконавчих комітетів сільських рад – щодо оформлення спадщини та видачі довідок щодо спільного проживання однією сім'єю, а також реєстрації речових прав на нерухоме майно, побудоване до 1992 року.

Звернення в цій громаді торкалися визнання особи померлою, вирішення питання з пенсією у зв'язку з втратою годувальника, виплати орендної плати за земельну ділянку сільськогосподарського призначення, звернення до суду з позовом про розірвання шлюбу та сплату аліментів на дітей різного віку. На завершення прийому

у Надеждівській сільській раді правники провели нараду з секретарем ради **Світланою Павалукою** та узгодили подальші дії з надання правової допомоги сільським жителям. Того ж дня правники завітали до сусіднього села Виноградівка, де на них вже чекали працівники виконавчого комітету сільської ради та Виноградівський сільський голова **Афанасій Грозов**. У процесі прийому звернулася місцева мешканка **Валентина** щодо питання порядку укладання заповіту, **Лілія** щодо оформлення спадкового майна, яке є майном спільної сумісної власності, **Марина** щодо порядку та правил оформлення права власності на будинок, побудований у 1980-х роках.

14 серпня 2020 року команда представників Громадського центру правосуддя **Леоніда Семененка** та **Олександра Ковпака**,

ло питання щодо сплати сталого податкового зобов'язання за землі сільськогосподарського призначення для ведення товарного виробництва. Як зазначив сільський голова, це питання турбує селян, оскільки вони побоюються того, що фермери, які орендують у них землю, відмовляться сплачувати такі суми.

Були і питання створення нових територіальних громад та майбутнього населених пунктів, які увійдуть до цих громад. Так, Нові Каплани планується об'єднати у Павлівську ОТГ, центр якої розташований за 40 км. Автобусне сполучення з центром майбутньої громади відсутнє, і аби туди дістатися, потрібно їхати через районний центр з двома пересадками. Того ж дня правники поспілкувалися з жителями села Вознесенка-1 Арцизького району. Тут зібралася велика група місцевих мешканців, які підняли важливу проблему щодо оформлення земельних ділянок. За словами місцевих жителів, вже більше двох років вони не можуть отримати земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства. Люди обурені тим, що звідусіль, куди б вони не зверталися, приходять відписки практично одного тексту. Захистити свої права вони не в змозі через відсутність коштів для платних юристів та територіальну обмеженість безоплатної правової допомоги.

Діяльність Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мультифункціональна платформа розвитку правосуддя в громадах».

МЕДІАЦІЯ: МОЖЛИВІСТЬ ВИРІШИТИ СПІР БЕЗ СУДУ!

АВТОР: Пресслужба Одеської обласної організації ВГО «Комітет виборців України»

Медіація – метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації, проаналізувати конфліктну ситуацію так, щоб вони самі знайшли такий варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.

Принципи медіації:

- добровільність
- конфіденційність
- щирість намірів щодо вирішення конфлікту
- неупередженість посередника
- правомочність сторін
- неформальність та гнучкість процедури

Медіація виникла під час великої депресії в США у 1930-х роках як спосіб вирішення сімейних та трудових конфліктів. Завдяки медіації були зупинені тривалі масштабні страйки. На сьогодні медіація зарекомендувала себе як ефективний спосіб вирішення спорів в більшості країн світу практично у всіх сферах життя.

Основні сфери застосування медіації:

- бізнес-конфлікти
- сімейні, спадкові, земельні, житлові та інші цивільні правовідносини
- будівельні конфлікти
- суперечки в страховій та банківській сферах
- трудові спори
- сфера авторського права та інтелектуальної власності
- IT-галузь
- міжкультурні конфлікти
- конфлікти в громадах

Застосування медіації особливо ефективно у вирішенні конфліктів, що чутливі до збереження стосунків. Наприклад, застосування медіації в сімейних конфліктах призводить до зменшення кількості ви-

Медіація – один з видів альтернативного врегулювання суперечок, за допомогою якого можна вирішити спір і конфлікт без звернення до формальної системи судочинства.

КАБІНЕТ МЕДІАЦІЇ

МЕДІАЦІЯ

метод вирішення спорів із залученням посередника (медіатора), який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації, проаналізувати конфліктну ситуацію так, щоб вони самі знайшли такий варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту.

РОЛЬ МЕДІАТОРА

- дає можливість почути всі сторони
- допомагає відновити порозуміння та встановити мирну комунікацію
- не представляє жодну зі сторін та не приймає жодних рішень

СВІТЛАНА ГУДЬ

Якщо у Вас є спірна ситуація чи конфлікт і Ви готові до діалогу – запрошуємо до кабінету медіації!

медіаторка
Громадського центру правосуддя

ПОСЛУГИ БЕЗКОШТОВНІ

+38(096)471-76-55

рішення конфліктів у судовому порядку до 60%.

Медіатор – нейтральна по відношенню до сторін конфлікту третя сторона (спеціально підготовлений посередник), яка сприяє досягненню сторонами взаємоприйнятної згоди розв'язати цей спір, зосереджуючись при цьому на інтересах сторін, а не на правових позиціях або договірних правах.

Роль медіатора:

- дає можливість почути всі сторони
- допомагає відновити порозуміння та встановити мирну комунікацію
- не представляє жод-

ну зі сторін та не приймає жодних рішень

Медіатор має бути неупередженим у ставленні до сторін, фактів, суджень у конфлікті (спорі), усвідомлено залишаючи осторонь власні стереотипи та власний життєвий досвід, не має права оцінювати поведінку та погляди сторін медіації.

Переваги медіації:

- економія часу та фінансових ресурсів
- можливість впливати на результат
- конфіденційність процедури та менший стрес
- можливість збереження чи відновлення

ділових взаємин

- можливість запобігти виникненню конфліктів у майбутньому
- у разі успішної медіації – гарантія виконання рішення

Основною з переваг вирішення спорів через медіацію є те, що сторони конфлікту повністю контролюють процес прийняття рішення із врегулювання спору і остаточне вирішення конфліктного питання залежить саме від сторін, а не від суду. На відміну від формального судового процесу, під час медіації сторони самі доходять до згоди, без стороннього впливу.

Переваги медіації та її відмінність по відношенню до судового процесу:

Домовленість. Питання вирішуються шляхом укладання договору, на відміну від судового розгляду, який регулюється процесуальним законодавством.

Строки. Вирішення питання залежать від сторін та їх готовності до прийняття рішення. У той час як судовий процес може тривати до декількох років.

Виграш-Виграш. Завдяки мирному вирішенню питання кожна сторона отримує, що бажає (виграш-виграш). Рішенням суду, як правило, одна зі сторін не задоволена (виграш-програш).

Сприйняття. Процедура медіації відбувається у неформальній обстановці, що допомагає сторонам проводити конструктивну розмову. Судовий процес проходить у судовій залі за чіткими правилами, часто за присутності не самої сторони, а її представника.

Майбутнє. В медіації відбувається орієнтація на майбутнє спілкування сторін. В судовому процесі орієнтація переважно на минулому та на подіях, що вже відбулися.

Враховування. В медіації

враховується думка кожної сторони, натомість в судовому розгляді враховується думка, яка має більшу аргументацію та доказову базу.

Конфлікт. Завдяки медіації сторони врегулюють конфлікт між собою. Після судового процесу конфлікт між сторонами може залишитись та тривати надалі.

Витрати. Витрати на медіатора мінімальні. В рамках судового процесу необхідно сплатити судовий збір, послуги адвоката, можливі витрати на експерта.

Стрес. Процес медіації характерний мінімальністю стресових ситуацій, натомість судовий порядок врегулювання суперечки є більш нервовим.

Конфіденційність. Медіація – конфіденційна процедура, що дозволяє уникнути розголосу обставин приватного життя сторін, що не завжди можна забезпечити в ході судового розгляду.

Якщо у Вас є спірна ситуація чи конфлікт і Ви готові до діалогу, запрошуємо до кабінету медіації Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари.

Територіально кабінет медіації розташований в м. Татарбунари, проте послугами медіатора можуть скористатись всі мешканці південних районів Одеської області.

Всі послуги надаються на безоплатній основі!

Діяльність Громадського центру правосуддя в м. Татарбунари впроваджується Одеською обласною організацією ВГО «Комітет виборців України» за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Громадський центр правосуддя як мультифункціональна платформа розвитку правосуддя в громадах».

ГАЗЕТА «ІЗБІРКОМ»

Засновник – Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації

«Комітет виборців України»

Свідоцтво № ОД 1413-284-Р

Головний редактор: Болган В.С.

Адреса редакції:

65091, м. Одеса, вул. Садиковська, 25

Телефон: (048) 716-40-18

Електронна пошта: odesakvu@gmail.com

cvu.od.ua, izbirkom.org.ua,

attestation.in.ua

Надруковано в СПД Майстер О.А.

Наклад – 12 000 прим.

Бажаєте знати більше?

Приєднуйтеся до нас у соціальних мережах:

/odessaizbirkom

t.me/odizbirkom

instagram.com/izbirkom

Заходьте на наш сайт:

www.izbirkom.org.ua

*На обкладинці слоган нашої кампанії із залучення виборців та критичного мислення. Напис на масці перекладається з англійської як "Зберігайте спокій і голосуйте".

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Якщо ви бажаєте надати добровільну матеріальну допомогу газеті «ІзбірКом», можете перерахувати кошти за вказаними реквізитами:

Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації «Комітет виборців України»
65091, м. Одеса, вул. Садиковська, 25
р/р UA453287040000026006054475951

в ЮГРУ Приватбанк

м.Одеса

МФО 328704,

код ЄДРПОУ 33139450

тел.: (048) 716-18-40

Призначення платежу:

Добровільна пожертва без ПДВ

Цей випуск газети підготовлено та надруковано в рамках кампанії з протидії ворожим інформаційним операціям та підвищення критичного мислення за підтримки Open Information Partnership.

